

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 11e October 1950 door de Minister van Wederopbouw verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "houdende wijziging in de bepalingen van hoofdstuk IV van de wet van 1 October 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen", heeft ter zitting van 28 October 1950 het volgend advies gegeven:

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Reconstruction, le 11 octobre 1950, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi "portant modification des dispositions du chapitre IV de la loi du 1er octobre 1947, relative à la réparation des dommages de guerre aux biens privés", a donné en sa séance du 28 octobre 1950 l'avis suivant:

De memorie van toelichting van het voorontwerp van wet legt de nadruk op de dwingende redenen die de regering er toe hebben gebracht een gedeeltelijke hervorming van de wet van 1 October 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen voor te stellen. Deze hervorming slaat alleen op de regelen van de rechtspleging die het voorwerp zijn van hoofdstuk IV van de wet (artikelen 16 tot 42). Klareheidshalve neemt het voorontwerp van wet al die bepalingen over, ofschoon het merendeel er van ongewijzigd blijft. (1)

De secundaire wijzigingen buiten beschouwing gelaten, heeft het voorontwerp van wet tot doel :

- 1° De rechtspleging zo vóór de provinciale directeur voor oorlogsschade als vóór de commissie van beroep te vereenvoudigen en te bespoedigen. Vereenvoudiging wordt vooral hierdoor bereikt, dat een voorlopige beslissing van de provinciale directeur in de plaats treedt van het gemotiveerd advies, door de provinciale directeur luidens artikel 19 van de wet aan de geteisterde te sturen, en ook dat de termijnen van verhaal aanzienlijk worden ingekort, de termijn van beroep namelijk wordt van twee maanden (artikel 31 van de wet) op een maand gebracht.

.../...

Bij dit advies is een concordantietabel gevoegd van de artikelen van hoofdstuk IV van de wet van 1 October 1947 en van die van hetzelfde hoofdstuk zoals het gewijzigd is in het door de Raad van State geamendeerd ontwerp. Deze tabel doet, onder meer, uitkomen welke volkomen nieuwe bepalingen worden ingevoegd en welke wetsbepalingen niet in het ontwerp zijn overgenomen.

- 2° Bepaalde wijzigingen aan te brengen in de samenstelling en de inrichting van de organen die gelast zijn, over de aanvragen om Staatstussenkomst uitspraak te doen.

Artikel 19 van het ontwerp maakt het namelijk mogelijk, bij de provinciale directeur een of meer rechtskundige adviseurs en, zo nodig, een of meer adjunct-rechtskundige adviseurs te benoemen, terwijl artikel 24 van de wet spreekt van een enkele rechtskundige adviseur bij ieder provinciaal directeur.

Wat de inrichting van de commissies van beroep betreft, bepaalt artikel 23, § 1, 2°, van het ontwerp, dat de staatscommissaris voor elke zaak door effectieve of plaatsvervangende adviseurs met raadgevende stem wordt bijgestaan, terwijl uit artikel 26, § 1, der wet blijkt dat de staatscommissaris door twee bijzitters met medebeslissende stem wordt bijgestaan.

- 3° In geval van beroep, de bespreking van alle punten van de bestreden beslissing mogelijk te maken (artikel 30 van het ontwerp).

Ten deze maakt de wet van 1 October 1947 een onderscheid naargelang de Minister het dossier tot zich trekt, nadat een overeenkomst tussen de geteisterde en de provinciale directeur is tot stand gekomen (artikel 20), of naargelang de geteisterde beroep instelt voor de commissie van beroep (artikel 25). In laatstgenoemd geval kan het beroep alleen slaan op punten waarover onenigheid werd vastgesteld.

- 4° Voor sommige limitatief opgegeven gevallen een herzieningsprocedure van de eindbeslissingen tot vergoeding (artikel 36) in te voeren. De huidige wetgeving bevat ten deze generlei bepaling.

.../...

5º Tenslotte, te bepalen dat, ingeval de Raad van State een beslissing vernietigt, de verwijzingscommissie verplicht is zich ten aanzien van het door de Raad van State beoordeelde rechtspunt naar dezes arrest te voegen.

+

+ +

De Raad van State heeft zich principieel onthouden wijzigingen voor te stellen in de bepalingen van hoofdstuk IV van de wet van 1 October 1947, die in het ontwerp gewoon worden overgenomen.

Duidelijkheidshalve stelt hij voor, de artikelen 18, § 1, en 19 van het ontwerp andersom te nummeren, zodat het bepaalde in artikel 18, § 1, handelend over het onderzoek van de aanvraag tot tussenkomst, onder sectie II betreffende de procedure bij de provinciale directie opgenomen wordt.

Artikel 18, § 2, van het ontwerp behoort veeleer tot hoofdstuk VII van de wet betreffende de strafbepalingen, dan tot hoofdstuk IV dat over de rechtspleging handelt. Het verplicht immers de ambtenaren die het vernoemt proces-verbaal van de betwistingen op te maken, zodra het vermoeden bestaat dat een van de inbreuken genoemd in de artikelen 55 en 57 van de wet werd gepleegd. In zodanig geval heeft het proces-verbaal bewijskracht, tenzij het tegendeel bewezen is, en wordt het aan de Procureur des Konings gezonden.

.../...

Volgens de Raad van State zou deze bepaling een afzonderlijk artikel moeten vormen, in te voegen na artikel 58 van de wet. Dat artikel zou de opheffing van artikel 57, tweede lid, tot gevolg hebben en kan als volgt luiden : "Deze weigering (stukken mede te delen of over te leggen of de in de wet bedoelde inlichtingen te verstrekken) wordt vastgesteld in een proces-verbaal opgemaakt door de provinciale directeur of zijn gemachtigde, of door de voorzitter of ^{de}ondervoorzitter van de commissie van beroep."

+
+ +

ONDERZOEK DER ARTIKELEN.

In artikel 16, eerste lid, vervangt het voorontwerp de woorden : "De aanvragen tot Staatstussenkomst worden ... door de rechthebbenden gericht ...", door de woorden : "De aanvragen om Staatstussenkomst worden door de begunstigten ... gericht ...".

De Raad van State ziet niet in waarom deze wijziging plaatsgreep. In feite heeft het bestuur nog geen "begunstigde" voor zich, wanneer de aanvraag wordt ingediend.

Indien de term "rechthebbenden", die in artikel 16 van de wet voorkomt, noodzakelijk moet vervangen worden, stelt de Raad van State voor, gezegde term door een ruime uitdrukking te vervangen, bij voorbeeld : "belanghebbenden", die trouwens in hetzelfde hoofdstuk nog wordt gebruikt.

.../...

Artikel 21, § 1, van het ontwerp bepaalt dat de termijn van een maand, binnen welke de geteisterde met de beslissing van de provinciale directeur kan instemmen of van zijn niet-akkoord kennis kan geven, strikt in acht moet worden genomen. Wat de formule "strikt in acht te nemen termijn" betekent, is niet duidelijk.

Is de regering voornemens de niet-naleving van die termijn, hetzij met verval, hetzij met uitsluiting te straffen, dan zou artikel 21, § 1, dienovereenkomstig moeten gewijzigd worden.

In artikel 21, § 4, schijnen de woorden "die alleszins als contradictoir beschouwd wordt" zonder bezwaar te mogen uitvallen. Geen enkele bepaling van het ontwerp voorziet immers in een procedure op verzet, ten behoeve van de geteisterde, ingeval deze geen gevolg heeft gegeven aan het verzoek om vóór de provinciale directeur voor oorlogsschade te verschijnen.

In artikel 23, § 1, 1°, evenmin als in artikel 24, eerste lid, heeft het enig nut te bepalen dat de Koning de staatscommissaris of de adjunct-staatscommissaris "op de voordracht van de Minister van Wederopbouw" benoemt.

In artikel 23, § 1, 2°, b, wordt bepaald dat de adviseurs-technici door de Minister worden gekozen op lijsten met vijf namen, opgemaakt voor de schade aan nijverheids- en handelsbedrijven, door de voorzitters van de rechtbanken van koophandel of, bij ontstentenis, door de voorzitters der rechtbanken van eerste aanleg der provincie.

.../...

Letterlijk opgevat, verplicht deze bepaling alle voorzitters der rechtbanken van koophandel der provincie een lijst met vijf namen op te maken. De tekst zegt niet of deze lijst een gemeenschappelijke lijst moet zijn, dan wel of iedere voorzitter ^{van koophandel der provincie} der rechtbanken/er een moet opmaken.

Volgens de inlichtingen verstrekt door de gemachtigde van de Minister, zou het in de bedoeling van de regering liggen iedere voorzitter te gelasten een lijst met vijf namen op te maken. De tekst zou dienvolgens omgewerkt moeten worden.

Volgens artikel 24, tweede lid, zijn de bepalingen van artikel 22, tweede lid, ^{en} van artikel 23 eveneens op de afdelingen van toepassing. Deze bepaling dient derwijze aangevuld te worden, wat de adjunct-commissaris betreft, dat de bepalingen betreffende de staatscommissarissen van rechtswege op de adjunct-staatscommissarissen van toepassing zijn.

Artikel 25 bepaalt dat de leden van de commissie van beroep, vooraleer in functie te treden, de bij het decreet van 20 Juli 1831 voorgeschreven eed afleggen. "Zij zweren, bovendien, alle stappen, die bij hen gedaan worden naar aanleiding van een zaak waarover de afdeling zal moeten uitspraak doen, ter kennis te brengen van de leden der afdeling waaraan zij verbonden zijn."

Indien het volstrekt noodzakelijk is deze eed te behouden, zou men, om het voorschrift van artikel 127 der Grondwet na te komen, uitdrukkelijk het formulier van deze eed dienen vast te stellen.

.../...

In artikel 28 zou het voor de overeenstemming met de andere bepalingen van het ontwerp, verkieslijk zijn het woord "geteisterde" te vervangen door het woord "belanghebbende".

Het is eveneens dubbelzinnig de in artikel 21, § 4, bepaalde beslissing als "contradictoir" te bestemmen. Zoals de Raad van State het liet opmerken bij het onderzoek van die bepaling, is verzet, in geval van verstek, door de wet niet toegelaten.

Er wordt derhalve voorgesteld in artikel 28 te schrijven : "de in artikel 21, § 4, bepaalde gemotiveerde beslissing."

Voor artikel 29 geldt ook de bij artikel 21, § 1, gemaakte opmerking over de uitdrukking "termijn die strikt in acht moet genomen worden".

In artikel 30, zou het misschien nuttig zijn dat "ieder" beroep ten voordele van beide partijen strekt. Onder het thans geldend stelsel is enkel het beroep van de Minister aan dit stelsel onderworpen (artikel 20 van de wet).

Artikel 36 is een nieuwe bepaling. Het heeft tot doel een herzieningsprocedure vast te stellen en in te richten. Het maakt te dien aanzien een onderscheid tussen de aanvragen tot vernietiging en deze tot verbetering.

De aanvragen tot vernietiging worden tot de volgende drie gevallen beperkt :

.../...

- 1° de belanghebbende had moeten of moet, krachtens artikelen 3 en 5 van deze wet, uitgesloten zijn, dit wil zeggen de geteisterde bezat de dag van het schadegeval en de dag waarop de wet van 1 October 1947 in werking is getreden, de Belgische nationaliteit niet of een der uitsluitingen bij artikel 5 van de wet bepaald is op hem van toepassing ;
- 2° er werd door de belanghebbende bedrog gepleegd ;
- 3° de belanghebbende komt, bij toepassing van artikel 56, § 1, van de wet, niet in aanmerking voor de wet, dit wil zeggen, de belanghebbende heeft een veroordeling opgelopen wegens een van de volgende punten :
 - a) hij heeft een vrijwillig valse aangifte gedaan ;
 - b) tot staving van een aangifte, heeft hij een bewijs of inlichting ingediend die hij wist onnauwkeurig te zijn ;
 - c) belast met een opdracht van vaststelling of nazicht, heeft hij een vrijwillig onnauwkeurig verslag opge maakt.

Het lijdt geen twijfel dat de veroordeling die krachtens artikel 55 van de wet tegen de indiener van de aanvraag werd uitgesproken, naar de bewoordingen van artikel 56, § 1, van de wet, zijn vervallenverklaring van het voordeel van de wet voor gelijk welke schade medebrengt. Vermits deze vervallenverklaring van rechtswege wordt opgelopen, krachtens de wet zelf, heeft de procedure tot herziening van de beslissingen die vergoedingen toegekend hebben, geen zin. In zodanig geval dient de Minister van

.../...

Wederopbouw, bij toepassing van artikel 42, § 2, van de wet, eventueel de vordering tot terugbetaling van de ten onrechte betaalde sommen uit te oefenen in de vorm voorgeschreven voor de invorderingen inzake domeingoederen.

De Raad van State is derhalve van advies dat de bepaling welke het 3° van artikel 36, § 1, vormt, weggelaten dient te worden.

Artikel 36 bevat geen enkele bepaling betreffende de beroepen, ingesteld tegen de beslissingen uitgesproken ten gevolge van een herzieningsprocedure.

De Raad van State is van oordeel dat deze leemte dient aangevuld te worden met een bepaling, volgens welke de gewezen beslissingen voor beroep vatbaar zijn.

In artikel 37 dient men eveneens in het geval te voorzien, waarin de goederen van de geteisterde op diens rechtverkrijgenden overgegaan zijn.

Artikel 4 van het ontwerp "dat de Minister van Wederopbouw met de uitvoering van deze wet belast", schijnt door onachtzaamheid in de wet opgenomen te zijn. Het zou vanzelfsprekend dienen weggelaten te worden.

Bij het ontwerp zijn nog andere opmerkingen over de vorm te maken, welke geen commentaar behoeven. De onderstaande tekst houdt met deze opmerkingen alsook met de hierboven uiteengezette voorstellen rekening.

.../...

Ontwerp van wet tot wijziging van hoofdstuk IV van de wet van 1 October 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen.

BOUDEWIJN, Koninklijke Prins,
die de grondwettelijke macht van de Koning
uitoefent,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Wederopbouw, en op het advies van Onze in Raad vergaderde ministers,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Wederopbouw is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1.-

Hoofdstuk IV van de wet van 1 October 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen wordt door de volgende bepalingen vervangen :

"HOOFDSTUK. IV.- Rechtspleging.

Sectie I. Indiening van de aanvraag tot tussenkomst.

Artikel 16.-

De aanvragen tot Staatstussenkomst worden door de belanghebbenden, met uitsluiting van ieder conventioneel

.../...

lasthebber, gericht aan de provinciale directeur voor oorlogsschade van de plaats van het schadegeval.

De geteisterde, die in verschillende provincies schade geleden heeft, moet de provinciale directeur van één dezer provincies, naar zijn keuze, uitsluitend bevoegd verklaren voor het geheel van zijn schade. Nochtans, wanneer de belanghebbende een enkele aanvraag tot tussenkomst heeft ingediend, is de directeur die deze aanvraag heeft ontvangen, bevoegd om het geheel der schade te behandelen.

Wanneer de geteisterde goederen afhangen van een onverdeeldheid, mag de aanvraag ingediend worden door een van de eigenaars in onverdeeldheid namens diegenen van zijn mede-eigenaars, die hem daartoe volmacht gegeven hebben.

(drie leden zoals in het ontwerp).

Artikel 17.- (zoals in het ontwerp).

Sectie II. Rechtspleging voor de provinciale directie.

Artikel 18.- (artikel 19 van het ontwerp).

Bij elke provinciale directie worden één of meer rechtskundige adviseurs en, zo daartoe aanleiding bestaat, één of meer adjunct rechtskundige adviseurs, die doctor in de rechten zijn, benoemd.

Deze rechtskundige adviscurs oefenen in dezelfde hoedanigheid als de provinciale directeur, doch onder zijn gezag, de bevoegdheden uit die hem bij deze wet opgedragen worden.

.../...

De voorwaarden en de wijze van benoeming, alsmede het bedrag der wedden van de rechtskundige adviseurs en adjunct-rechtskundige adviseurs worden door de Koning vastgesteld.

Artikel 19.- (artikel 18, § 1, van het ontwerp).
(drie leden zoals in het ontwerp).

In uitzonderingsgevallen kunnen de provinciale directeurs, voor de vaststelling van de schade, een beroep doen op deskundigen buiten de administratie, die zij aanwijken onder die, welke door de Minister van Wederopbouw werden aangenomen, en kunnen zij hun de voor hun opdracht nodige onderzoeksmachten overdragen. In dat geval leggen die deskundigen een gemotiveerd en ondertekend advies voor. Hun handtekening wordt voorafgegaan door de eed: "Ik zweer mijn opdracht naar plicht en geweten, nauwkeurig en eerlijk te hebben volbracht. Zo helpe mij God."

Artikel 20.-

De provinciale directeur betekent aan de belanghebbende, op de woonplaats die deze gekozen heeft, zijn beslissing tot aanvaarding of verwerping van de aanvraag om tussenkomst en, in voorkomend geval, tot vaststelling van het toegekende vergoedingsbedrag en van het maximumbedrag van het restauratiekrediet waaraan de Staat zijn waarborg verleent.

Deze betekening geschiedt onder ter post aangezekende omslag met ontvangstbericht.

Wanneer dit stuk geweigerd wordt of niet kon afgegeven worden, wordt het, ter post aangetekend, gericht aan de burgemeester van de gemeente der gekozen woonplaats en wordt het geacht door de belanghebbende ontvangen te zijn daags nadat het werd verzonden.

.../...

Artikel 21.- § 1. De beslissing wordt ten opzichte van de belanghebbende definitief, wanneer hij uitdrukkelijk toestemt, of wanneer hij zijn niet-akkoord niet betekent binnen één maand te rekenen van de ontvangst der beslissing. Gedurende deze termijn wordt het dossier ten zetel van de provinciale directie ter beschikking van de belanghebbende gehouden.

§ 2. Het niet-akkoord wordt, bij een ter post aangetekende brief, aan de provinciale directeur betekend.

§ 3. De belanghebbende die zich niet akkoord heeft verklaard, wordt ten spoedigste bij ter post aangetekende brief verzocht zich bij de provinciale directeur of zijn afgevaardigde aan te melden.

Hij moet zich in persoon aanmelden, uitgezonderd in geval van onmogelijkheid, waarover de provinciale directeur soeverein beslist.

De belanghebbende kan worden bijgestaan door een raadsman, behorende tot een van de bij artikel 65 bepaalde categorieën.

§ 4. Na verschijning van de belanghebbende of bij gebreke daarvan, doet de provinciale directeur uitspraak bij een gemotiveerde beslissing.

Zij wordt de belanghebbende betekend, in de vormen bij artikel 20, tweede en derde lid, bepaald.

.../...

Sectie III. Procedure voor de commissie van
beroep.

Artikel 22.- (twee leden zoals in het ontwerp).

Met voorafgaand akkoord van de Minister van Wederopbouw kan de commissie zich evenwel verplaatsen.

Artikel 23.- § 1. De commissie van beroep wordt voorgezeten door een staatscommissaris, die door de Koning benoemd wordt voor een hernieuwbare termijn van drie jaar.

De staatscommissaris wordt, voor elke zaak, bijgestaan door effectieve of plaatsvervangende adviseurs met raadgevende stem: één of meer technici en een geteisterde. Hij kiest ze, naargelang van de aard der hem voorgelegde zaak, onder de adviseurs van zijn commissie.

Hij wordt eveneens bijgestaan door een griffier door de Koning benoemd.

§ 2. De adviseurs-technici worden door de Minister van Wederopbouw voor een hernieuwbare termijn van drie jaar aangewezen onder de personen, welke voorkomen op lijsten van vijf namen, opgemaakt :

1° voor de schade aan woningen, door de Nationale Bond der verenigingen van architecten van België;

2° voor de schade aan nijverheids- en handelsbedrijven, door ieder van de voorzitters van de rechtbanken van koophandel der provincie of, bij ontstentenis, door de rechtbanken van eerste aanleg;

.../...

- 3° voor de schade aan landbouwbedrijven, door de voorzitter van de Landbouwkamer der provincie;
- 4° voor de schade aan binnenschepen, door de voorzitter van de Regelingsdienst der binnenscheepvaart;
- 5° voor de schade aan vissersloepen, door de voorzitter van de Rechtbank van koophandel te Oostende.

De onder de geteisterden te kiezen adviseurs worden voor een hernieuwbare termijn van drie jaar door de Minister van Wederopbouw aangewezen uit lijsten van vijf namen, die voor de hierboven vermelde categorieën opgesteld worden door de erkende coöperaties voor geteisterden der provincie of, bij ontstentenis, door de gouverneur van de provincie.

§ 3. Niemand kan staatscommissaris worden indien hij geen Belg, ten minste vijf en dertig jaar oud, doctor in de rechten is en indien hij niet gedurende 10 jaar aan de balie is geweest, als pleitbezorger heeft gefungeerd, rechterlijke ambten heeft uitgeoefend of het recht gedoceerd heeft aan een universiteit.

Niemand kan adviseur of griffier worden indien hij geen Belg is en niet ten minste vijf en twintig jaar oud.

§ 4. (stemt overeen met § 3 van het ontwerp).

§ 5. (stemt overeen met § 4 van het ontwerp).

§ 6. Elk lid van een commissie kan worden gewraakt in het geval waarvan sprake in § 5 en wegens de gronden die in de artikelen 378 en 379 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering zijn opgesomd.

.../...

Elk lid, bewust dat in zijn persoon gronden tot wraking bestaan, is er toe gehouden zulks aan de commissie te verklaren.

De partij die wraking wil voordragen, moet zulks doen bij gemotiveerde conclusiën alvorens over de grond van de zaak te concluderen.

Nadat in de voorlopige vervanging van het lid voor wie wraking gevraagd wordt, is voorzien, doet de commissie uitspraak over de wraking, na de wraker en het gewraakte lid gehoord te hebben.

Artikel 24.-

Indien de vereisten van de dienst het vorderen, kan de Koning de commissie splitsen in afdelingen, waarvan de ene door de staatscommissaris en de andere door een adjunct-staatscommissaris, ondervoorzitter, voorgezeten wordt. De adjunct-staatscommissarissen worden door de Koning benoemd voor een hernieuwbare termijn van drie jaar.

De bepalingen van artikel 22, derde lid, en van artikel 23 betreffende de commissie en de staatscommissaris zijn onderscheidenlijk op de afdelingen en op de adjunct-staatscommissarissen van toepassing. Nochtans kan de griffier in elke afdeling vervangen worden door een adjunct-griffier, door de Minister van Wederopbouw benoemd.

adjunct-
Niemand kan/griffier zijn, indien hij geen Belg is en niet ten volle een en twintig jaar oud.

.../...

Artikel 25.-

Alvorens in functie te treden, leggen de leden der commissie de bij artikel 2 van het decreet van 20 Juli 1831 voorgeschreven eed af, die met het volgend formulier is aangevuld : "Ik zweer alle stappen, die bij mij mochten gedaan worden naar aanleiding van zaken waarover de commissie of de afdeling zal moeten uitspraak doen, ter kennis te brengen van de commissie of, eventueel, van de afdeling waaraan ik zal verbonden zijn".

De eed van de staatscommissarissen en van de adjunct-staatscommissarissen wordt door de Minister van Wederopbouw afgenomen; die van de adviseurs, de griffiers en de adjunct-griffiers door de voorzitter van de commissie.

Artikel 26.- (zoals in het ontwerp).Artikel 27.-

De bezoldiging van de voorzitter, de ondervoorzitters, adviseurs, griffiers en adjunct-griffiers der commissie worden door de Koning bepaald.

Artikel 28.-

De belanghebbende kan bij de commissie der provincie tegen de in artikel 21, § 4, bedoelde gemotiveerde beslissing beroep aantekenen.

De akte van beroep wordt bij eenvoudige schriftelijke verklaring, persoonlijk of door een procuratiehouder, ingediend. De volmacht van de procuratiehouder die geen advocaat of pleitbezorger is, wordt bij het verzoekschrift gevoegd.

.../...

De akte van beroep, eventueel vergezeld van de stukken tot staving, moet, op straffe van verval, gericht worden tot de griffie van de commissie van beroep, bij een ter post aangetekende brief, binnen één maand na ontvangst van de in artikel 21, § 4 bedoelde betekening.

Artikel 29.-

De Minister van Wederopbouw of zijn gemachtigde kan, in de bij artikel 28 bepaalde vormen, bij de commissie beroep aantekenen :

1° binnen twee maanden, tegen de beslissing in artikel 21, § 1, bedoeld;

2° binnen één maand, tegen de beslissing in artikel 21, § 4, bedoeld.

Die termijnen moeten op straffe van verval worden in acht genomen.

Artikel 30.-

Elk beroep strekt ten voordele van beide partijen en brengt alle punten van de bestreden beslissing opnieuw in het geding.

De commissie van beroep kan, alvorens recht te spreken en zonder nadelige erkenntenis, bij gemotiveerde beslissing een provisionele uitkering aan de belanghebbende verlenen.

Artikel 31.-

Onmiddellijk na ontvangst van het beroep, stelt de griffie der commissie de Minister van Wederopbouw of de belanghebbende, naargelang van het geval, hiervan in kennis.

.../...

De griffie__vraagt aan de provinciale directeur de bestreden beslissing en het dossier, die haar binnen tien dagen volgend op haar aanvraag moeten overgemaakt worden.

Artikel 32.- (zoals in het ontwerp).

Artikel 33.- (twee leden zoals in het ontwerp).

De partijen leggen hun conclusies neer en geven de uitleg die zij nuttig achten, waarna de debatten voor gesloten verklaard worden. Het technisch onderzoek van de zaak wordt verricht door de technische adviseur of adviseurs zonder dat op derden-deskundigen een beroep kan worden gedaan. De afwezigheid der partijen of van een er van belet het onderzoek van de zaak niet.

Artikel 34.-

De partijen kunnen, tot de debatten gesloten zijn, van het dossier en van de stukken van het geschil op de griffie kennis nemen.

Artikel 35.- § 1. (eerste lid als in het ontwerp).

Een uitgifte er van wordt door de griffier aan beide partijen toegezonden, bij een ter post aangetekende brief.

§ 2. (zoals in het ontwerp).

.../...

Sectie IV. Herzieningsprocedure.

Artikel 36.- § 1. De definitieve beslissingen tot vergoeding kunnen door de overheden, die ze gewezen hebben, in de volgende gevallen vernietigd worden:

1° wanneer de belanghebbende krachtens artikel 3 of artikel 5 van deze wet moet of had moeten uitgesloten worden;

2° wanneer er van zijntwege bedrog bestaat.

De aanvraag wordt door de Minister van Wederopbouw of door zijn gemachtigde ingediend.

§ 2. De beslissingen waarin materiële vergissingen voorkomen, kunnen door de overheden, die ze gewezen hebben, verbeterd worden hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Minister van Wederopbouw of van de belanghebbende.

§ 3. De aanvragen tot vernietiging of tot verbetering worden bij eenvoudig, gemotiveerd verzoekschrift ingediend.

De vorderingen tot teruggave worden uitgeoefend op de wijze, bij artikel 40 bepaald.

§ 4. Tegen de beslissingen tot vernietiging of tot verbetering staat hetzelfde beroep open als tegen de vernietigde of verbeterde beslissingen.

.../...

Sectie V. - Bepalingen aan de vorige secties
gemeen.

Artikel 37.-

Behalve in geval van vrijstelling van wederbelegging, kunnen de personen, die, zelfs voorlopig, het beheer voeren over de goederen van een geteisterde, of van een rechthebbende van een geteisterde, op geldige wijze alle ^{de} bij deze / ^{wet} bepaalde daden verrichten, de vergoedingen geldig kwiteren en de leningen en herstelkredietopeningen contracteren. De ontvoogde minderjarige heeft dezelfde handelingsbevoegdheid.

Artikel 38.-

Alvorens de getuigen door de provinciale directeur of de commissie worden gehoord, leggen zij, op straf van nietigheid, de eed af de waarheid en niets dan de waarheid te zeggen. Zij moeten verklaren of zij bloed- of aanverwanten zijn van de aanvragers om staatstussenkomst en in welke graad, alsook of zij hun dienstboden of huisknechten zijn of geweest zijn.

Dit wordt aangetekend alsmede hun naam, voornamen, leeftijd, beroep en woonplaats, en hun voornaamste verklaringen. Aan elk getuige wordt, van het hem betreffende deel van het proces-verbaal van verhoor lezing gegeven. Hij ondertekent zijn verklaringen of, ingeval hij niet tokenen kan of mag, wordt hiervan melding gemaakt. Het proces-verbaal wordt, naargelang van het geval, door de provinciale directeur of door de voorzitter en de griffier ondertekend.

.../...

§ 2.- De getuigen worden afzonderlijk gehoord, of ^{tegenover} ~~tegenover~~ elkander gesteld in tegenwoordigheid van de partijen, indien deze verschijnen. Deze laatste zijn gehouden hun bezwaren voor te dragen vóór de getuigenverklaringen en ze te ondertekenen ; indien zij niet kunnen of mogen tekenen, wordt hieryan melding gemaakt. Eens de getuigenverklaring ^{is} begonnen, zijn de bezwaren nog slechts ontvankelijk voor zover zij schriftelijk verantwoord zijn.

Artikel 39.-

De kosten van alle onderzoeksprocedures en -verrichtingen, door de administratie van wederopbouw gedaan, zijn ten laste dezer administratie.

(Twee leden zoals in het ontwerp).

Artikel 40.-

Alle vorderingen tot terugverkrijging van ten onrechte uitbetaalde sommen alsmede alle vorderingen tot teruggave worden uitgeoefend door de Minister van Wederopbouw, in dezelfde vormen als in zake domeinen. Het dwangbevel wordt door de directeur van de financiële dienst van het Ministerie van Wederopbouw uitgevaardigd en door de directeur-generaal voor oorlogsschade uitvoerbaar verklaard.

Sectie VI. - Het beroep vóór de Raad van State.

Artikel 41.- (zoals in het ontwerp)

.../...

Artikel 42.- (eerste lid als in het ontwerp)

De commissie die de zaak toegezonden krijgt, gedraagt zich naar het arrest van de Raad van State, wat betreft het rechtspunt waarover deze zich heeft uitgesproken."

Artikel 2.- (nieuw)

In dezelfde wet wordt een artikel 58bis ingevoegd dat luidt als volgt :

" Artikel 58bis.-

Indien het blijkt of indien er vermoedens zijn dat een der in de artikelen 55 en 57 bepaalde inbreuken werd gepleegd, maakt de provinciale directeur, de voorzitter van de commissie van beroep of de door de Minister van Wederopbouw daarmee speciaal belaste beambte van de door hem gedane vaststellingen proces-verbaal op, hetwelk hij aan de procureur des Konings doet toekomen. Dit proces-verbaal heeft bewijskracht tot het tegendeel is bewezen."

Artikel 3.- (nieuw)

Artikel 47, tweede lid, van dezelfde wet wordt opgeheven.

Artikel 4.- (2 van het ontwerp)

Bij wijze van overgangsmaatregel, blijven de bij artikel 1 opgeheven bepalingen van toepassing op elke procedure waarmee een aanvang is gemaakt door de

.../...

toezending van het met redenen omkleed advies, bedoeld in artikel 19 van de wet van 1 October 1947 voor het inwerkingtreden van deze wet.

Artikel 5.- (3 van het ontwerp)

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Gegeven te

,

VANWEGE DE KONINKLIJKE PRINS :

De Minister van Wederopbouw,

B I J L A G E .

Tabel der overeenstemming.Artikelen van het bij
het ontwerp gewijzigd
hoofdstuk IV.Artikelen van de wet van
1.X.1947.

16, eerste lid	16, eerste lid
tweede lid	- - (nieuwe bepaling)
derde tot zesde lid.	tweede tot vijfde lid.
17	17
18	24
19	18
20, eerste en tweede lid	19, eerste lid
derde lid	- - (nieuwe bepaling)
21, § 1	tweede lid (einde)
§ 2	- -
§ 3, eerste lid	tweede lid (begin)
tweede en derde lid	derde en vierde lid
§ 4, eerste lid	22, eerste lid
tweede lid	- - (nieuwe bepaling)
22, eerste en tweede lid	25, eerste lid
derde lid	- - (nieuwe bepaling)
23, § 1, eerste lid	26, § 1, eerste lid
tweede lid	tweede lid (partim)
derde lid	vierde lid
§ 2, eerste lid	tweede lid (partim)
tweede lid	derde lid
§ 3, eerste lid	vijfde lid
tweede lid	zesde lid

§§ 4 en 5	§ 2
§ 6	- - (nieuwe bepaling)
24,	27
25	- - (nieuwe bepaling)
26	28 en 27, vijfde lid
27	29
- - -	
28 eerste lid	30, eerste lid
tweede lid	31, eerste lid
derde lid	31, tweede lid, en <u>39</u>
29	20, tweede lid
30, eerste lid	derde lid
tweede lid	- - (nieuwe bepaling)
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	- (nieuwe
37	-)bepa-
38	- (lingen
39, eerste en tweede lid	40
derde lid	41
40	42, § 2
41	37
42, eerste lid	38
tweede lid	- (nieuwe bepaling)

Bepalingen van hoofdstuk IV der wet van
1 October 1947 die in het ontwerp niet zijn
overgenomen.

19, vijfde lid	22, tweede lid	30, tweede lid
20, eerste lid	23	31, derde lid
21	25, tweede lid	42, § 1.

L'exposé des motifs de l'avant-projet de loi souligne les raisons impérieuses qui ont amené le gouvernement à proposer une réforme partielle de la loi du 1er octobre 1947 relative à la réparation des dommages de guerre aux biens privés. Cette réforme est limitée aux règles de la procédure qui font l'objet du chapitre IV de la loi (articles 16 à 42). L'avant-projet de loi, dans un but de clarté, reprend l'ensemble de ces dispositions, bien que la plupart d'entre elles ne subissent aucune modification (1).

S'il est fait abstraction des modifications d'ordre secondaire, l'avant-projet de loi a pour objet :

- 1° De simplifier et d'accélérer la procédure tant devant le directeur provincial des dommages de guerre que devant la commission d'appel. Cette simplification est surtout réalisée par la substitution d'une décision provisoire du directeur provincial à l'avis motivé, qu'aux termes de l'article 19 de la loi, le directeur provincial doit adresser au sinistré, ainsi que par une abréviation importante des délais de recours, notamment du délai d'appel, réduit de deux mois (article 31 de la loi) à un mois.
- 2° D'apporter certaines modifications à la composition et à l'organisation des organes chargés de statuer sur les demandes d'intervention de l'Etat.

(1) En annexe à cet avis, figure un tableau de concordance des articles du chapitre IV de la loi du 1er octobre 1947 et ceux du même chapitre, tel qu'il est modifié par le projet amendé par le Conseil d'Etat. Ce tableau fait ressortir notamment les dispositions entièrement nouvelles introduites ainsi que les dispositions de la loi non reprises par le projet.

L'article 19 du projet permet notamment de nommer auprès du directeur provincial un ou plusieurs conseillers juridiques et, s'il y a lieu, un ou plusieurs conseillers juridiques adjoints, alors que l'article 24 de la loi ne prévoit auprès de chaque directeur provincial qu'un seul conseiller juridique.

En ce qui concerne l'organisation des commissions d'appel, l'article 23, § 1er, 2°, du projet dispose que le commissaire d'Etat est assisté dans chaque affaire de conseillers effectifs ou suppléants ayant voix consultative, alors qu'il ressort de l'article 26, § 1er, de la loi que le commissaire d'Etat est assisté de deux assessseurs, ayant voix délibérative.

3° De permettre, en cas d'appel, la discussion sur tous les points de la décision attaquée (article 30 du projet).

A cet égard, la loi du 1er octobre 1947 établit une distinction suivant que le dossier est évoqué par le Ministre, après accord intervenu entre le sinistré et le directeur provincial (article 20), ou suivant que le recours est introduit devant la commission d'appel par le sinistré (article 25). Dans ce dernier cas, le recours ne peut porter que sur des points au sujet desquels un désaccord a été constaté.

4° D'instaurer, pour certains cas limitativement déterminés, une procédure en revision des décisions définitives d'indemnisation (article 36 du projet). La législation actuelle ne contient à cet égard aucune disposition.

./.....

5° Enfin, de prévoir, en cas d'annulation d'une décision par le Conseil d'Etat, l'obligation pour la commission de renvoi de se conformer à l'arrêt du Conseil d'Etat sur le point de droit jugé par lui.

+

+ +

Le Conseil d'Etat s'est abstenu, en principe, de proposer des modifications aux dispositions du chapitre IV de la loi du 1er octobre 1947, que le projet ne fait que reprendre.

Il propose, par souci de clarté, d'intervertir l'ordre des articles 18, § 1er, et 19 du projet, de manière à insérer dans la section II, relative à la procédure devant la direction provinciale, les dispositions de l'article 18, § 1er, qui concernent l'instruction de la demande d'intervention.

Quant à l'article 18, § 2, du projet, cette disposition se rattache au chapitre VII de la loi relatif aux dispositions pénales, bien plus qu'au chapitre IV relatif à la procédure. En effet, elle oblige les fonctionnaires qui y sont mentionnés, à dresser procès-verbal des constatations, dès qu'il existe une présomption que l'une des infractions visées aux articles 55 et 57 de la loi a été commise. Dans ce cas, le procès-verbal fait foi jusqu'à preuve contraire et est adressé au procureur du Roi.

./.....

Le Conseil d'Etat est d'avis que cette disposition devrait faire l'objet d'un article distinct qui pourrait être inséré après l'article 58 de la loi et qui entraînerait l'abrogation de l'article 57, alinéa 2, ainsi conçu : "Ce refus (de communiquer ou de produire des pièces ou de fournir les renseignements prévus par la loi) est constaté par un procès-verbal dressé par la directeur provincial ou son délégué, ou par le président ou le vice-président de la commission d'appel."

+
+ +

EXAMEN DES ARTICLES.

A l'article 16, alinéa 1er, l'avant-projet substitue aux mots : "Les demandes d'intervention de l'Etat sont adressées par les ayants droit", les mots: "Les demandes d'intervention sont adressées par les bénéficiaires".

Le Conseil d'Etat n'aperçoit pas la raison de cette substitution. En réalité, au moment où la requête est introduite, l'administration ne se trouve pas en présence d'un "bénéficiaire".

./.....

Si la dénomination "ayants droit" qui figure dans l'article 16 de la loi doit être remplacée, le Conseil d'Etat propose d'y substituer une expression large, par exemple celle d' "intéressés", qui figure d'ailleurs dans d'autres articles du même chapitre.

L'article 21, § 1er, du projet dispose que le délai d'un mois pendant lequel le sinistré peut acquiescer à la décision du directeur provincial ou notifier son désaccord, est un délai de rigueur. La portée exacte de l'expression "délai de rigueur" n'apparaît pas clairement.

S'il entre dans les intentions du gouvernement de sanctionner l'inobservation de ce délai, soit par des déchéances, soit par des forclusions, il conviendrait de compléter l'article 21, § 1er, en conséquence.

A l'article 21, § 4, il semble que les mots "réputée en tout cas contradictoire" pourraient être omis sans inconvénient. En effet, aucune disposition du projet ne prévoit, en faveur du sinistré, une procédure en opposition, lorsque le sinistré s'est abstenu de donner suite à l'invitation de comparaître devant le directeur provincial des dommages de guerre.

A l'article 23, § 1er, 1°, ainsi qu'à l'article 24, alinéa 1er, il est inutile de préciser que le Roi nomme le commissaire d'Etat ou le commissaire d'Etat adjoint "sur la proposition du Ministre de la Reconstruction".

A l'article 23, § 1er, 2°, b, il est disposé que les conseillers techniques sont désignés par le Ministre

sur des listes de cinq noms dressées, pour les dommages survenus aux exploitations industrielles et commerciales, par les présidents des tribunaux de commerce ou, à défaut, par les présidents des tribunaux de première instance de la province.

Prise à la lettre, cette disposition oblige tous les présidents des tribunaux de commerce de la province à dresser une liste de cinq noms. Le texte ne précise pas si cette liste doit être une liste commune ou si chacun des présidents des tribunaux de commerce de la province doit en dresser une.

D'après les renseignements donnés par le délégué du Ministre, l'intention du gouvernement serait de charger chacun des présidents de dresser une liste de cinq noms. Le texte devrait être remanié en conséquence.

Suivant l'article 24, alinéa 2, les dispositions de l'article 22, alinéa 3, et de l'article 23 sont applicables aux sections. Cette disposition devrait être complétée en ce qui concerne les commissaires adjoints, de telle manière que les dispositions relatives aux commissaires d'Etat s'appliquent de plein droit aux commissaires d'Etat adjoints.

L'article 25 prévoit qu'avant d'entrer en fonctions, les membres de la commission d'appel prêtent le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831. "Ils jurent, en outre -dispose le même article -de faire part aux membres de la section à laquelle ils sont attachés, de toutes les démarches dont ils seraient l'objet à l'occasion des affaires sur lesquelles la section aura à statuer."

S'il est indispensable de maintenir ce serment, il conviendrait, pour respecter le prescrit de l'article 127 de la Constitution, de déterminer expressément la formule de ce serment.

A l'article 28, il serait préférable, par souci de concordance avec les autres dispositions du projet, de substituer au mot "sinistré" le mot "intéressé".

Il est également équivoque de qualifier "contra-dictoire" la décision visée à l'article 21, § 4. Ainsi que le Conseil d'Etat l'a fait remarquer à l'occasion de l'examen de cette dernière disposition, l'opposition en cas de défaut n'est pas prévue par la loi.

Il est dès lors proposé de viser, à l'article 28, "la décision motivée visée à l'article 21, § 4".

A l'article 29, l'observation relative à l'expression "délai de rigueur" faite à propos de l'article 21, § 1er, doit être renouvelée.

A l'article 30, il ne serait peut-être pas inutile que "tout" appel profite aux deux parties. En effet, sous le régime actuellement en vigueur, seul l'appel du Ministre est soumis à ce régime (article 20 de la loi).

L'article 36 constitue une disposition nouvelle. Il a pour objet de prévoir et d'organiser une procédure en revision. Il distingue, à cet égard, les demandes en annulation et les demandes en rectification.

Les demandes en annulation sont strictement limitées aux trois cas suivants :

- 1° L'intéressé aurait dû ou doit être exclu en vertu des articles 3 et 5 de la loi, c'est-à-dire le sinistré n'avait pas, au jour du sinistre et au jour de l'entrée en vigueur de la loi du 1er octobre 1947, la nationalité belge, ou il tombe sous le coup d'une des exclusions prévues par l'article 5 de la loi.
- 2° Il y a eu fraude de la part de l'intéressé.
- 3° L'intéressé est déchu du bénéfice de la loi, par application de l'article 56, § 1er, de la loi, c'est-à-dire que l'intéressé a subi une condamnation d'un des trois chefs suivants :
 - a) il a fait une déclaration volontairement fausse;
 - b) en vue d'appuyer une déclaration, il a fourni une attestation ou des renseignements qu'il savait inexacts;
 - c) chargé d'une mission de constatation ou de contrôle, il a fait un rapport volontairement inexact.

Il est hors de doute que la condamnation encourue par l'auteur de la demande, en vertu de l'article 55 de la loi, entraîne, aux termes de l'article 56, § 1er, de la loi, sa déchéance du bénéfice de la loi pour tout dommage quelconque. Cette déchéance étant encourue de plein droit en vertu de la loi elle-même, la procédure en révision des décisions qui ont alloué des indemnités est sans portée aucune. Il appartient, dans ce cas, au Ministre de la Reconstruction, par application de l'article 42, § 2, de la loi, d'exercer éventuellement l'action en répétition des sommes indûment payées, dans la forme prescrite pour les recouvrements en matière domaniale.

Le Conseil d'Etat émet, dès lors, l'avis que la disposition qui fait l'objet du 3° de l'article 36, § 1er, devrait être omise.

L'article 36 ne contient aucune disposition relative aux recours, dont les décisions prononcées à la suite d'une procédure en revision pourraient faire l'objet

Le Conseil d'Etat estime que cette lacune devrait être comblée par l'adjonction d'une disposition, aux termes de laquelle les décisions rendues sont susceptibles de recours.

A l'article 37, il conviendrait de prévoir également l'hypothèse où les biens du sinistré ont passé à ses ayants droit.

L'article 4 du projet, "qui charge le Ministre de la Reconstruction de l'exécution de la présente loi", semble avoir été introduit par inadvertance. Il devrait évidemment être omis.

Le projet soulève encore d'autres remarques de forme, qui ne nécessitent aucun commentaire. Le texte reproduit ci-après tient compte de ces remarques ainsi que des propositions énoncées ci-dessus.

.../...

Projet de loi modifiant le chapitre IV de la loi du 1er octobre 1947 relative à la réparation des dommages de guerre aux biens privés.

BAUDOUIN, Prince royal, exerçant les pouvoirs
constitutionnels du Roi,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la
Reconstruction et de l'avis de Nos Ministres qui en ont
délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Notre Ministre de la Reconstruction est chargé
de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le
projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er.-

Le chapitre IV de la loi du 1er octobre 1947 relative à la réparation des dommages de guerre aux biens privés, est remplacé par les dispositions suivantes :

" CHAPITRE IV. - DE LA PROCEDURE.

Section 1ère. Introduction _____ de la demande d'intervention.

Article 16. Les demandes d'intervention de l'Etat sont adressées par les intéressés, à l'exclusion de tout mandataire conventionnel, au directeur provincial des dommages de guerre du lieu du sinistre.

.../...

Le sinistré qui a subi des dommages dans plusieurs provinces, doit donner compétence, pour l'ensemble de ses dommages, au directeur provincial de l'une de ces provinces, à son choix. Toutefois, si l'intéressé a introduit une demande d'intervention unique, le directeur saisi de cette demande est compétent pour connaître de l'ensemble des dommages.

Lorsque _____ les biens sinistrés dépendent d'une indivision, la demande peut être introduite par l'un des indivisaires _____ au nom de ceux de ses coïndivisaires qui lui ont donné mandat à cette fin.

(trois alinéas conformes au projet).

Article 17.- (conforme au projet).

Section II. - De la procédure devant la direction provinciale.

Article 18.- (article 19 du projet)

Il est nommé auprès de chaque direction provinciale un ou plusieurs conseillers juridiques et, s'il y a lieu, un ou plusieurs conseillers juridiques adjoints, docteurs en droit.

_____ Ces conseillers juridiques et conseillers juridiques adjoints exercent, au même titre que le directeur provincial mais sous son autorité, les pouvoirs qui lui sont conférés par la présente loi.

Les conditions et le mode de nomination, ainsi que le montant de la rémunération des conseillers juridiques et des conseillers juridiques adjoints sont fixés par le Roi.

Article 19.- (article 18, § 1er, du projet)

(trois alinéas conformes au projet)

Dans des cas exceptionnels, les directeurs provinciaux peuvent avoir recours, pour la détermination des dommages, à des experts étrangers à l'administration, qu'ils désignent parmi ceux agréés par le Ministre de la Reconstruction, et peuvent leur déléguer les pouvoirs d'enquête nécessaires à leur mission. Dans ce cas, ces experts remettent un avis motivé et signé. Leur signature _____ est précédée du serment : "Je jure que j'ai rempli ma mission en honneur et conscience, avec exactitude et probité. Ainsi m'aide Dieu."

Article 20.-

Le directeur provincial notifie à l'intéressé, au domicile élu, sa décision portant l'acceptation ou le rejet de la demande d'intervention et, s'il y a lieu, le montant de l'indemnité accordée et le maximum du crédit de restauration auquel l'Etat attache sa garantie.

La notification est faite par pli recommandé à la poste, avec accusé de réception.

Si le pli est refusé ou n'a pu être remis, il est adressé, recommandé à la poste, au bourgmestre du lieu du domicile élu, et il est réputé reçu par l'intéressé le lendemain de cet envoi.

Article 21.-

§ 1er. La décision devient définitive à l'égard de l'intéressé s'il y acquiesce expressément, ou s'il s'abstient de notifier son désaccord dans le délai d'un mois à dater de la réception de la décision. Pendant ce délai, le dossier est tenu à la disposition de l'intéressé au siège de la direction provinciale.

§ 2. Le désaccord est notifié au directeur provincial par lettre recommandée à la poste.

§ 3. L'intéressé qui a notifié son désaccord, est invité__au plus tôt, par lettre recommandée à la poste, à comparaître devant le directeur provincial ou son délégué.

Il doit comparaître en personne__, sauf__l'impossibilité, que____le directeur provincial apprécie souverainement.

L'intéressé peut être assisté d'un conseil appartenant à l'une des catégories définies à l'article 65_____.

§ 4. Après la comparution_____ de l'intéressé ou à défaut de celle-ci, le directeur statue par une décision motivée._____

Elle est notifiée à l'intéressé dans les formes prévues à l'article 20, alinéas 2 et 3.

Section III. - De la procédure devant la commission d'appel.

Article 22.- (deux alinéas conformes au projet).

De l'accord préalable du Ministre de la Reconstruction, la commission peut être itinérante.

Article 23.- § 1er. La commission d'appel est présidée par un commissaire d'Etat, nommé par le Roi,____pour un terme de trois ans renouvelable.

Le commissaire d'Etat est assisté, dans chaque affaire, de conseillers_ effectifs ou suppléants, ayant voix consultative : un ou plusieurs techniciens et un sinistré. Il les choisit, selon la nature de l'affaire qui lui est soumise, parmi les conseillers de_____sa commission.

Il est en outre assisté d'un greffier, nommé par le Roi.

§ 2. Les conseillers techniciens sont désignés par le Ministre de la Reconstruction, pour un terme de trois ans renouvelable, parmi les personnes figurant sur des listes de cinq noms dressées :

- 1° pour les dommages aux habitations, par la Fédération nationale des sociétés d'architectes de Belgique;
- 2° pour les dommages_____aux exploitations industrielles et commerciales, par chacun des présidents des tribunaux de commerce de la province ou, à défaut, des tribunaux de première instance;
- 3° pour les dommages aux exploitations agricoles, par le président de la Chambre d'agriculture de la province;
- 4° pour les dommages_____aux bateaux de navigation intérieure, par le président de l'Office régulateur de la navigation intérieure;
- 5° pour les dommages_____aux bateaux de pêche, par le président du Tribunal de commerce d'Ostende.

Les conseillers à choisir parmi les sinistrés, sont désignés pour un terme de trois ans renouvelable,

par le Ministre de la Reconstruction, sur des listes de cinq noms établies pour les catégories ci-dessus, par _____ les coopératives de sinistrés agréées de la province ou, à défaut, par le gouverneur de la province.

_____.

§ 3. Nul ne peut être commissaire d'Etat s'il n'est belge, âgé de trente-cinq ans au moins, docteur en droit, et s'il n'a pendant dix ans suivi le barreau, ou exercé les fonctions d'avoué, occupé des fonctions judiciaires ou enseigné le droit dans une université.

Nul ne peut être conseiller ou greffier s'il n'est belge et âgé de vingt-cinq ans au moins.

§ 4. (conforme au § 3 du projet).

§ 5. (conforme au § 4 du projet).

§ 6. Tout membre d'une commission peut être récusé dans le cas prévu au § 5, et pour les causes énumérées aux _____ articles 378 et 379 du Code de procédure civile.

Tout membre _____ qui saura cause de récusation en sa personne, sera tenu de la déclarer à la commission.

La partie qui voudra récuser, devra le faire par conclusions motivées, avant de conclure au fond.

_____ Après qu'il aura été pourvu au remplacement provisoire du membre dont la récusation aura été demandée, _____ la commission statuera sur la récusation, le récusant et le membre récusé entendus.

./.....

Article 24.-

Si les besoins du service l'exigent, le Roi peut diviser la commission en _____ sections, dont l'une est présidée par le commissaire d'Etat, et les autres _____ par un commissaire d'Etat adjoint, vice-président.

Les commissaires d'Etat adjoints sont nommés par le Roi, pour un terme de trois ans renouvelable.

____ Les dispositions de l'article 22, alinéa 3, et de l'article 23 relatives à la commission et au commissaire d'Etat, sont applicables respectivement aux sections et aux commissaires d'Etat adjoints. Cependant, le greffier peut être remplacé dans toute section par un greffier adjoint, nommé par le Ministre de la Reconstruction.

Nul ne peut être greffier adjoint s'il n'est belge et âgé de vingt-et-un ans accomplis.

Article 25.-

Avant d'entrer en fonction, les membres _____ de la commission prêtent le serment prescrit par l'article 2 du décret du 20 juillet 1831, complété par la formule suivante :

"Je jure de faire part à la commission ou, éventuellement, à la section à laquelle je serai attaché, de toutes les démarches dont je serais l'objet à l'occasion des affaires sur lesquelles la commission ou la section aura à statuer."

./.....

Le serment des commissaires d'Etat et des commissaires d'Etat adjoints est reçu par le Ministre de la Reconstruction : celui des conseillers, des greffiers et des greffiers adjoints_____, par le président de la commission.

Article 26.- (conforme au projet).

Article 27.-

Les rémunérations des président, vice-présidents, conseillers, greffiers et greffiers adjoints de la commission_____sont fixées par le Roi.

Article 28.-

L'intéressé peut interjeter appel, auprès de la commission_____de la province, de la décision motivée visée à l'article 21, § 4.

L'acte d'appel est introduit par simple déclaration écrite, en personne ou par fondé de pouvoir. Le mandat du fondé de pouvoir autre qu'un avocat ou un avoué, est joint à la requête.

Eventuellement accompagné des pièces à l'appui, l'acte d'appel doit, à peine de déchéance, être adressé au greffe de la commission d'appel sous pli recommandé_____à la poste, dans le _____mois_____de la réception de la notification prévue à l'article 21, § 4.

Article 29.-

Le Ministre de la Reconstruction ou son délégué peut, dans les formes fixées à l'article 28, interjeter appel, auprès de la commission : _____

1° dans les deux mois, de la décision visée à l'article 21, § 1er;

2° dans le mois, de la décision visée à l'article 21, § 4.

Ces délais doivent être observés à peine de déchéance.

Article 30.-

Tout appel profite aux deux parties et remet en question tous les points de la décision attaquée.

La commission d'appel peut, avant/^{de}faire droit et sans reconnaissance préjudiciable, accorder à l'intéressé, par décision motivée, une allocation provisionnelle.

Article 31.-

Dès réception de l'appel, le greffe de la commission _____ en avise, selon le cas _____, le Ministre de la Reconstruction ou l'intéressé.

Le greffe _____ réclame au directeur provincial la décision attaquée et le dossier, qui doivent lui être transmis dans les dix jours de sa demande.

Article 32.- (conforme au projet).

Article 33.- (deux alinéas conformes au projet).

Les parties déposent leurs conclusions et donnent les explications qui leur paraissent utiles; après quoi, les débats sont déclarés clos. L'étude technique de l'affaire est faite par le conseiller ou les conseillers techniques, sans qu'il puisse être fait appel à des tiers experts. L'absence des parties ou de l'une d'elles n'empêche pas l'instruction de l'affaire.

Article 34.-

Jusqu'à la clôture des débats les parties peuvent prendre connaissance, au greffe, du dossier et des pièces du litige.

Article 35. § 1er.

(1er alinéa conforme au projet).

Une expédition en est adressée par le greffier aux deux parties, sous pli recommandé à la poste.

§ 2. (conforme au projet).

Section IV. - De la procédure en revision.

Article 36. § 1er. Les décisions définitives d'indemnisation peuvent être annulées par les autorités qui les ont rendues, dans les cas suivants:

./.....

- 1° lorsque l'intéressé aurait dû ou doit être exclu en vertu de l'article 3 ou de l'article 5;
- 2° lorsqu'il y a eu fraude de sa part.
-

La demande est introduite par le Ministre de la Reconstruction ou son délégué.

§ 2. Les décisions entachées d'erreurs matérielles peuvent être rectifiées par les autorités qui les ont rendues, soit d'office, soit à la requête du Ministre de la Reconstruction ou de l'intéressé.

§ 3. Les demandes en annulation ou en rectification sont introduites par simple requête motivée.

Les actions en restitution sont exercées de la manière prévue à l'article 40.

§ 4. Les décisions d'annulation ou de rectification sont susceptibles des mêmes recours que les décisions annulées ou rectifiées.

Section V. Dispositions communes aux sections précédentes.

Article 37.-

Sauf dans le cas où il y a dispense de emploi, les personnes qui ont l'administration, même provisoire, des biens d'un sinistré ou d'un ayant droit de sinistré, peuvent etc. (le reste conforme au projet).....

./.....

Article 38. § 1er. Les témoins, avant d'être entendus par le directeur provincial ou par la commission, prêteront à peine de nullité, le serment de dire toute la vérité, rien que la vérité. Ils déclareront s'ils sont parents ou alliés des demandeurs en intervention de l'Etat, et à quel degré, et s'ils sont ou ont été leurs serviteurs ou domestiques. Il en sera tenu note, ainsi que de leurs nom, prénoms, âge, profession et demeure, et de leurs principales déclarations. Lecture du procès-verbal d'audition sera faite à chaque témoin pour la partie qui le concernera. Il signera sa déposition, ou mention sera faite qu'il ne sait ou ne peut signer. Le procès-verbal sera signé, selon le cas, par le directeur provincial ou par le président et le greffier.

§ 2. Les témoins seront entendus séparément ou confrontés en présence des parties, si elles comparaissent. Celles-ci seront tenues de fournir leurs reproches avant la déposition et de les signer; si elles ne savent ou ne peuvent signer, il en sera fait mention. Une fois la déposition commencée, les reproches ne pourront plus être reçus que s'ils sont justifiés par écrit.

Article 39.-

Toute procédure et toute opération quelconque d'instruction effectuée par l'administration de la reconstruction, sont aux frais de ladite administration.

(Deux alinéas conformes au projet).

./.....

Article 40.-

Toutes actions en répétition des sommes indûment payées ainsi que toutes actions en restitution sont exercées par le Ministre de la Reconstruction, dans les mêmes formes qu'en matière domaniale. La contrainte est décernée par le directeur du service financier du Ministère de la Reconstruction et rendue exécutoire par le directeur général des dommages de guerre.

Section VI. Le recours devant le Conseil d'Etat.Article 41.- (conforme au projet)Article 42.- (alinéa 1er conforme au projet).

La commission_____de renvoi se conforme à l'arrêt du Conseil d'Etat sur le point de droit jugé par lui."

Article 2.- (nouveau)

Il est inséré dans la même loi un article 58 bis, libellé comme suit :

" Article 58 bis.

S'il appert ou s'il y a présomption que l'une des infractions visées aux articles 55 et 57_____ a été commise, le directeur provincial, le président de la commission d'appel ou tout agent spécialement commissionné par le Ministre de la Reconstruction_____, dresse _____procès-verbal de ses constatations_____ et le transmet au procureur du Roi. Ce procès-verbal fait foi jusqu'à preuve contraire.".

Article 3.- (nouveau)

L'article 57, alinéa 2, de la même loi est abrogé.

Article 4.- (article 2 du projet)

A titre transitoire, les dispositions abrogées par l'article 1er, continuent de régir_____ toute procédure engagée par l'envoi, avant l'entrée en vigueur de la présente loi,_____ de l'avis motivé prévu à l'ancien article 19 de la loi du 1er octobre 1947.

Article 5.- (article 3 du projet)

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

Donné à _____, le

PAR LE PRINCE ROYAL :

Le Ministre de la Reconstruction,

A N N E X E.

Tableau de concordance.

<u>Articles du chapitre IV</u> <u>modifié par le projet</u>	<u>Articles de la loi du</u> <u>1-X-1947.</u>
16, al. 1er	16, al. 1er
al. 2	- -(disposition nouvelle)
al. 3 à 6	al. 2 à 5
17	17
18	24
19	18
20, al. 1er et 2	19, al. 1er
al. 3	- -(disposition nouvelle)
21, § 1er	al. 2 (fin)
§ 2	- -
§ 3, al. 1er	al. 2 (début)
al. 2 et 3	al. 3 et 4
§ 4, al. 1er	22, al. 1er
al. 2	- -(disposition nouvelle)
22, al. 1er et 2	25, al. 1er
al. 3	- -(disposition nouvelle)
23, § 1er, al. 1er	26, § 1er, al. 1er
al. 2	al. 2 (partim)
al. 3	al. 4
§ 2, al. 1er	al. 2 (partim)
al. 2	al. 3
§ 3, al. 1er	al. 5
al. 2	al. 6
§§ 4 et 5	§ 2
§ 6	- - (disposition nouvelle)
24	27
25	- (disposition nouvelle)

Articles du chapitre IV
modifié par le projet

Articles de la loi du
1-X-1947.

26	28 et 27, al. 5
27	29
28, al. 1er	30, al. 1er
al. 2	31, al. 1er
al. 3	31, al. 2, <u>et 39</u>
29	20, al. 2
30, al. 1er	al. 3
al. 2	-- (disposition nouvelle)
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	-- {
37	-- (dispositions nouvelles)
38	-- }
39, al. 1er et 2	40
al. 3	41
40	42, § 2
41	37
42, al. 1er	38
al. 2	-- (disposition nouvelle)

Dispositions du chapitre IV de la loi du 1er octobre 1947
non reprises par le projet.

19, al. 5	22, al. 2	30, al. 2
20, al. 1er	23	31, al. 3
21	25, al. 2	42, § 1er.

Waren aanwezig :

Etaient présents :

De Heren : F. LEPAGE, raadsheer van State, voorzitter
Messieurs: conseiller d'Etat, président

D. DECLEIRE, raadsheren van State
J. COYETTE, conseillers d'Etat

J. CYPRES, adjunct-griffier, griffier
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de
Nederlandse en de Franse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. DECLEIRE.

La concordance entre la ver-
sion néerlandaise et la version
française a été vérifiée sous
le contrôle de M. DECLEIRE.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. CYPRES.

(get.) F. LEPAGE.

uitgifte afgeleverd aan de H. Minis-
expédition délivrée à M. le Minis-

ter van Wederopbouw.
tre de la Reconstruction.

De

1950.

Le

1950.

De Griffier van de Raad van State, Le Greffier du Conseil d'Etat,